

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Kocourkem, Ph.D. v právní věci žalobců: **a) R. H.**, narozen dne X, **b) S. H.**, narozen dne X, **c) R. H.**, narozena dne X, **d) nezletilý J. H.**, narozen dne X, **e) R. H.**, narozena dne X, **f) A. H.**, narozena dne X, **g) H. H.**, narozena dne X, **h) R. H.**, narozen dne X, všichni státní příslušnost I. r., všichni t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců B. – J., B. p. B., všichni zastoupeni Mgr. Tomaszem Heczkiem, advokátem se sídlem Holandská 1, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 11. 4. 2016, čj. OAM-437/DS-PR-P18-2016 a čj. OAM-438/DS-PR-P18-2016, ze dne 13. 4. 2016, čj. OAM-431/DS-PR-P18-2016, čj. OAM-432/DS-PR-P18-2016 a čj. OAM-436/DS-PR-P18-2016, a ze dne 15. 4. 2016, čj. OAM-434/DS-PR-P18-2016 a čj. OAM-435/DS-PR-P18-2016,

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2016, čj. OAM-437/DS-PR-P18-2016 a čj. OAM-438/DS-PR-P18-2016, ze dne 13. 4. 2016, čj. OAM-431/DS-PR-P18-2016, čj. OAM-432/DS-PR-P18-2016 a čj. OAM-436/DS-PR-P18-2016, a ze dne 15. 4. 2016, čj. OAM-434/DS-PR-P18-2016 a čj. OAM-435/DS-PR-P18-2016, **se z r u š u j í** a věci **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný je povinen zaplatit každému z žalobců na náhradě nákladů řízení částku 6.092 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobců Mgr. Tomasze Heczka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Vymezení věci

Žalobci napadli společnou žalobou sedm v záhlaví tohoto rozsudku označených rozhodnutí žalovaného, proti nimž žalobci vznášejí totožné výtky.

Žalovaný napadenými rozhodnutími vyslovil, že žádosti o udělení mezinárodní ochrany, které žalobci podali dne 2. 3. 2016 v Bulharské republice, jsou ve vztahu k České republice nepřipustné podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Z tohoto důvodu zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobcům. Vyslovil, že státem příslušným k posouzení žádostí žalobců je podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“), Bulharská republika.

Žalovaný všechna žalobou napadená rozhodnutí shodně odůvodnil tím, že ze systému EURODAC bylo zjištěno, že žalobci podali žádosti o mezinárodní ochranu dne 2. 3. 2016 v Bulharské republice a následně dne 21. 3. 2016 i v Maďarsku. Z jejich výpovědí pak vyplývá, že ze země původu (Irácká republika) cestovali letecky do Turecka, odkud nelegálně přešli státní hranici Bulharské republiky. Z Bulharské republiky po zaregistrování v uprchlickém zařízení odešli přes Srbsko do Maďarska, kde byli zadrženi. Poté z Maďarska cestovali přes Českou republiku do Spolkové republiky Německo, zadrženi byli Policií České republiky u Lanžhota. Žalovaný dospěl k závěru, že příslušným členským státem k posouzení žádostí o mezinárodní ochranu, které žalobci podali dne 2. 3. 2016 v Bulharské republice, je s ohledem na čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III Bulharská republika. Neshledal, že by bylo naplněno jiné kritérium upravené v čl. 7 až 15 nařízení Dublin III, tedy že by byla dána příslušnost jiného členského státu Evropské unie. Žalovaný se dále zabýval tím, zda v případě Bulharské republiky existují závažné důvody domnívat se, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které by představovaly riziko nelidského či ponižujícího zacházení. K tomu uvedl, že na úrovni Evropské unie (ať již ze strany jejích výkonných orgánů nebo Soudního dvora EU) ani ze strany Evropského soudu pro lidská práva nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí, které by deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Bulharské republice. V lednu 2014 vydal Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky stanovisko, v němž apeloval na členské státy, aby nevracely žadatele o mezinárodní ochranu zpět do Bulharska z důvodu nedostatků přijímacího systému. V dubnu 2014 však toto stanovisko revidoval a shledal významné zlepšení podmínek, které již nevyžaduje pozastavení návratů do Bulharska. Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky pouze apeloval na členské státy, aby každý případ posuzovaly individuálně, a to zejména ve vztahu ke zranitelným skupinám. Od dubna 2014 nevydal Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky žádné negativní stanovisko ve věci realizace návratů do Bulharska. Žalovaný sám nezjistil žádné jiné objektivní a aktuální informace, které by potvrzovaly jakékoliv závažné riziko ve smyslu mezinárodních závazků při návratu žadatelů do Bulharska. Bulharská republika je členským státem Evropské unie, státní moc dodržuje právní předpisy a lidská práva a je

schopná zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů i ze strany nestátních subjektů. Žalovaný neshledal žádné důvody pro zařazení žalobců mezi zranitelné žadatele.

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

Žalobci v žalobě uvedli, že v daném případě je naplněna hypotéza čl. 3 odst. 2 pododstavce druhého nařízení Dublin III, neboť systém přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v Bulharské republice vykazuje systematické nedostatky. Poukázali na to, že v jednotlivých členských státech existuje bohatá judikatura, která zakazuje na základě uvedeného článku dublinského nařízení přemístění žadatelů o mezinárodní ochranu zpět do Bulharska (citována jsou však jen rozhodnutí německých soudů). Žalobci se dovolávají zprávy organizace ECRE/ELENA z února 2016. Tvrdí, že coby rodina s nezletilým dítětem a dvěma staršími členy náleží mezi zranitelné skupiny žadatelů. V Bulharské republice ovšem nedochází k žádné identifikaci specifických potřeb zranitelných skupin. Dále poukázali na to, že v případě návratu do Bulharska mohou být s ohledem na stav řízení o podaných žádostech o mezinárodní ochranu umístěni do detence, přijímacího zařízení nebo budou z kapacitních důvodů odkázáni na pobyt mimo veškerá zařízení. Podmínky v detenčních zařízeních se vyznačují katastrofickými hygienickými podmínkami, nedostatečnou stravou, absencí vzdělávání dětí či přístupu k lékařské péči. To platí i ve vztahu k žadatelům, kteří pobývají v přijímacích střediscích či mimo oficiální zařízení. Reálně hrozí, že žalobcům nebude v případě návratu do Bulharska poskytnuto žádné ubytování a stanou se z nich bezdomovci. Ze zpráv o situaci v Bulharsku vyplývá, že po dobu několika měsíců není žadatelům o mezinárodní ochranu poskytována lékařská péče, v roce 2015 byly zásadním způsobem omezeny příspěvky na stravu. Žalobci prošli v Bulharsku zajištěním, podmínky v detenčním zařízení byly velmi špatné, nedostávalo se jim jídla. Žalobci se dále obávají toho, že jejich žádosti o mezinárodní ochranu nebudou v Bulharské republice meritorně přezkoumány, jak tomu dle dostupných zpráv bývá u žadatelů, kteří jsou do Bulharska vráceni po více než 3 měsících. Dále hrozí porušení zásady non-refoulement, v Bulharsku jsou stále zaznamenávány případy násilných návratů do Turecka či hromadného vyhošťování bez meritorního projednání žádosti o mezinárodní ochranu či zohlednění individuálních okolností případu. I kdyby byli žalobci zařazeni zpět do azylové procedury a jejich žádosti meritorně projednány, přístup k právní pomoci a překladatelům je v rámci azylového řízení velmi omezen. Žalobci považují rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelná, neboť žalovaný zcela rezignoval na individuální posouzení věci, tj. zda konkrétně žalobcům hrozí v případě přemístění do Bulharska nelidské či ponižující zacházení. Žalovaný pouze s odkazem na zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky konstatoval, že podmínky v Bulharsku se podstatně zlepšily, aniž by však upřesnil, v čem takové zlepšení spočívá. Žalobci jsou rodinou se zranitelnými osobami (nezletilým dítětem a dvěma staršími osobami). Žalovaný nezohlednil, že zejména žalobkyně ad c) se potýká se zdravotními problémy a že další dvě dospělé děti žalobců ad b) a c) pobývají legálně ve Spolkové republice Německo. Žalobci již v minulosti byli v Bulharsku zadrženi a v bulharském uprchlickém zařízení se jim nedostávalo jídla, bylo s nimi zacházeno nedůstojně.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že námitky žalobců obsažené v žalobě neprokazují, že rozhodnutí žalovaného jsou v rozporu s aplikovatelnými právními předpisy hmotněprávního či procesního charakteru. Má za to, že měl k dispozici dostatek podkladů a

zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Ze správních spisů vyplývá, že příslušným členským státem Evropské unie k posouzení žádostí žalobců o udělení mezinárodní ochrany je Bulharská republika, která svoji příslušnost uznala. Žalobcům nehrozí nelidské či ponižující zacházení. V Bulharské republice požádá o mezinárodní ochranu několik tisíc uprchlíků ročně, což nesvědčí o obavách cizinců z tamějšího azylového systému. Migranti mají mnohdy zkreslené představy o tom, co mohou po příchodu do Evropy očekávat. Určité možné systematické nedostatky v bulharském azylovém systému nelze považovat za diskriminaci žalobců v bulharském azylovém řízení. Bulharská republika prostě nemá stejné socioekonomické možnosti pro uprchlíky jako např. Švédsko či Spolková republika Německo, kam měli žalobci namířeno. Bulharská republika není zasažena současnou migrační krizí a jsou tam navraceni i žadatelé z jiných členských států Evropské unie. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Posouzení žaloby

Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobami k tomu oprávněnými a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud interpretuje žalobu tak, že každý ze žalobců napadá žalobou pouze to rozhodnutí žalovaného, které se týká jeho osoby, nikoliv též rozhodnutí ve vztahu k ostatním žalobcům. Jde sice o skutečnost, kterou žalobci v žalobě výslovně nevyjádřili, nicméně soud nemá žádných pochyb o tom, že úmysl žalobců byl přesně takový, jak jej soud právě vyložil.

Obsahem všech správních spisů je pouze doklad o ztotožnění žalobců v systému EURODAC, z něhož plyne, že žalobci podali žádost o mezinárodní ochranu dne 2. 3. 2016 v Bulharské republice a následně dne 21. 3. 2016 v Maďarsku. Dále je ve spisu založen protokol o výsledku účastníka řízení o povinnosti opustit území České republiky dle § 50a odst. 3 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (zákon o pobytu cizinců), a rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, odboru cizinecké policie, ze dne 25. 3. 2016 o zajištění podle § 129 odst. 1 ve spojení s odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Tyto dokumenty byly vyhotoveny Policií ČR v řízení dle zákona o pobytu cizinců a zaslány žalovanému pro účely „dublinkého“ řízení. Součástí spisu je dále žádost žalovaného zasláná bulharským orgánům o přijetí žalobců a odpověď bulharského orgánu, že akceptuje svoji příslušnost k posouzení žádostí žalobců o mezinárodní ochranu. Následují žalobou napadená rozhodnutí žalovaného a doklad o jejich převzetí žalobci. Součástí správních spisů není žádná zpráva, která by se, byť kuse, zabývala aktuálním stavem azylového systému v Bulharské republice, a to ať již na úrovni legislativní, tak na úrovni faktických podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu. Součástí každého spisu je spisový přehled, z něhož soud zjistil, že předložené správní spisy jsou úplné, žádná listina v nich nechybí.

Podle § 25 písm. i) zákona o azylu se řízení zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná.

Podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodních ochrany nepřijatelná, je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný stát vázaný přímo použitelným předpisem Evropské unie.

Podle čl. 3 odst. 1 nařízení Dublin III členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III.

Podle čl. 3 odst. 2 pododstavce prvního nařízení Dublin III pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána.

Podle čl. 3 odst. 2 pododstavce druhého nařízení Dublin III není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.

Podle čl. 3 odst. 2 pododstavce třetího nařízení Dublin III pokud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem.

Stěžejní žalobní bod žalobců míří proti závěru žalovaného, dle něhož aktuální stav azylového systému v Bulharské republice netrpí systematickými deficity, takže v případě předání žalobců Bulharské republice k posouzení jejich žádostí o udělení mezinárodní ochrany nehrozí, že by žalobci byli vystaveni nelidskému či ponižujícímu zacházení. Žalobci se naproti tomu domnívají, že bulharský azylový systém vykazuje závažné nedostatky jak po stránce právní úpravy azylového řízení, tak po stránce materiálních podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu, takže je nelze přemístit podle čl. 3 odst. 2 pododstavce druhého nařízení Dublin III do Bulharské republiky jakožto členského státu Evropské unie, v němž podali první žádost o udělení mezinárodní ochrany.

Z již ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že v rozhodnutí o zastavení řízení ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany z důvodu, že k řízení je příslušný podle nařízení Dublin III jiný členský stát Evropské unie, se musí žalovaný zabývat tím, zda přemístění žadatele do takto určeného členského státu není vyloučeno z důvodu existence systematických nedostatků, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie (viz rozsudek ze dne 25. 2. 2015, čj. 1 Azs 248/2014 – 27, dále též usnesení ze dne 7. 5. 2015, čj. 9 Azs 29/2015 – 19). V posledně uvedeném rozhodnutí Nejvyšší správní soud dovodil, že je to žalovaný jakožto odborný orgán státní správy, kdo se musí jako první ve svém rozhodnutí zabývat otázkou, zda podmínky přijetí v členském státě Evropské unie, který je příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní

ochranu podle nařízení Dublin III, nevykazují takové systematické deficity, že hrozí nelidské či ponižující zacházení s žadatelem. Soud je oprávněn skutkový stav zjištěný správním orgánem ohledně kvality azylového systému v jiném členském státě Evropské unie doplnit na základě důkazů provedených v soudním řízení, nemůže však činnost správního orgánu zcela nahrazovat.

Z odůvodnění žalobou napadených rozhodnutí je zřejmé, že se žalovaný zabýval tím, zda azylový systém v Bulharské republice nevykazuje systematické nedostatky, které by bránily předání žalobců do Bulharské republiky podle čl. 3 odst. 2 pododstavce druhého nařízení Dublin III.

Žalovaný vyšel v první řadě z toho, že orgány Evropské unie ani orgány Rady Evropy (např. jejich justiční orgány) nevydaly žádné oficiální stanovisko, podle něhož by žadatelé o mezinárodní ochranu neměli být předáváni na základě nařízení Dublin III do Bulharské republiky. K tomu soud uvádí, že tato skutečnost může být toliko pomocným elementem při posuzování otázky, zda předání žadatelů o mezinárodní ochranu do Bulharské republiky nebrání deficity bulharského azylového systému ve smyslu čl. 3 odst. 2 pododstavce druhého nařízení Dublin III. Systém rozhodování, který členský stát je příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, nastolený nařízením Dublin III, není založen na tom, že aplikace čl. 3 odst. 2 pododstavce druhého tohoto nařízení by byla vázána na jakýkoliv oficiální akt, jenž by ve vztahu ke konkrétnímu členskému státu deklaroval naplnění podmínek citovaného ustanovení. Je odpovědností každého členského státu (a v případě České republiky povinností žalovaného), aby v každém jednotlivém případě zvážil na základě informací o aktuálním stavu azylového systému v členském státě Evropské unie, který je dle pravidel obsažených v nařízení Dublin III příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, zda nevykazuje systematické nedostatky ve smyslu čl. 3 odst. 2 pododstavce druhého tohoto nařízení. Bez ohledu na skutečnost, že orgány Evropské unie ani Rady Evropy nevydaly žádné varování před předáváním žadatelů o mezinárodní ochranu do Bulharské republiky, bylo povinností žalovaného zjistit všechny relevantní informace o bulharském azylovém systému. Je tomu tak i v situaci, kdy Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky v podstatném rozsahu odvolal svoji předchozí výzvu k zastavení přesunů žadatelů o mezinárodní ochranu do Bulharské republiky. Této povinnosti ovšem žalovaný nedostál.

Žalovaný svůj závěr o neaplikovatelnosti překážky pro předání žalobců do Bulharské republiky dle čl. 3 odst. 2 pododstavce druhého nařízení Dublin III odůvodnil tím, že mu není nic známo o tom, že by aktuální úroveň bulharského azylového systému představovala hrozbu nelidského či ponižujícího zacházení. Takové odůvodnění, k němuž pravda není třeba vést jakékoliv dokazování, jelikož negativní skutečnost nelze prokázat, je nedostačující. Nevědomost žalovaného o případných systematických nedostatecích bulharského azylového systému (soud nepředjímá, zda se takové nedostatky skutečně v současnosti vyskytují) může být způsobena nejen tím, že reálné fungování bulharského azylového systému nepředstavuje důvod k obavám, že by žadatelé o mezinárodní ochranu byli vystaveni hrozbě nelidského či ponižujícího zacházení, nýbrž i tím, že se žalovaný o situaci v Bulharské republice vůbec, resp. v dostatečné míře konkrétnosti nezajímal (např. nepřipustně spoléhá na to, že kdyby byly v Bulharské republice závažné systematické nedostatky, vydaly by orgány Evropské unie či Rady Evropy, nebo Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky varování před

předáváním žadatelů do Bulharské republiky). Z obsahu správních spisů nelze dovodit, že by se žalovaný zabýval aktuálním stavem reálného fungování azylového systému v Bulharské republice. Povinností žalovaného bylo shromáždit jako podklad pro vydání rozhodnutí co nejaktuálnější zprávy popisující reálný stav azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v Bulharské republice, aby na základě těchto informací sám mohl posoudit, zda azylový systém nevykazuje systematické nedostatky takového charakteru, že odůvodňují hrozbu nelidského či ponižujícího zacházení.

Žalovaný neshromáždil v řízení žádné podklady, z nichž by bylo možné čerpat informace o bulharském azylovém systému. Soudu je přitom známo, že existuje několik zpráv popisujících vcelku detailně průběh azylového řízení (jak v rovině legislativní, tak faktické), podmínky přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu a též situaci žadatelů vrácených do Bulharské republiky na základě nařízení Dublin III (např. zpráva AIDA – Bulharského helsinského výboru z října 2015, zprávy UNHCR, zpráva Bulharského červeného kříže za rok 2014, zpráva německé organizace PRO ASYL z roku 2015, zprávy EASO). Ostatně žalovanému nic nebrání v tom, aby si opatřil potřebné informace (cíleně zaměřené) přímo od orgánů Bulharské republiky nebo prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Pouze za předpokladu, že by žalovaný shromáždil dostatek věrohodných, relevantních a aktuálních informací o stavu bulharského azylového systému, by mohl být jeho závěr, že bulharský azylový systém nevykazuje závažné systematické nedostatky, oporu ve spisu. Žalovaný v napadených rozhodnutích odkázal na zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky z dubna 2014, z níž má vyplývat, že důvody, pro něž tento úřad dříve vyzýval smluvní státy Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků k nenavrácení žadatelů o mezinárodní ochranu do Bulharské republiky, pominuly. Tato zpráva není součástí žádného ze správních spisů, přičemž nejde pouze o administrativní pochybení při vedení správního spisu, neboť podle spisového přehledu založeného v těchto spisech nikdy nebyla uvedena zpráva součástí spisu, ostatně žalobci nebyli ani seznámeni před vydáním rozhodnutí se shromážděnými podklady, což koreluje s tím, že žalovaný nad rámec úvodních podkladů předaných Policií ČR žádné další podklady (zejména zprávy o azylovém systému) neshromažďoval. Zjištění, která žalovaný učinil z této zprávy, jakkoliv stručně jsou reprodukována, proto nemají oporu ve spisu (viz rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, čj. 4 Azs 55/2003 – 51). Navíc jde o zprávu pocházející z dubna 2014, takže i vzhledem k výrazným migračním tlakům z posledních měsíců a labilitě bulharského azylového systému jde o informaci spíše neaktuální. Za účelem řádného zjištění skutkového stavu by bylo třeba prověřit, zda nedošlo ke změnám.

Vzhledem k tomu, že žalovaný neprovedl ve věci posouzení aktuálního faktického stavu azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v Bulharské republice žádné důkazy, nemůže mít jeho závěr oporu ve spisu. Doplnění důkazů k této pro posouzení věci zásadní skutečnosti v soudním řízení správním by představovalo zásadní doplnění skutkového stavu ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Účelem oprávnění soudu zopakovat důkazy provedené ve správním řízení a provést dosud neprovedené důkazy (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) je umožnit přezkum skutkových otázek v plné jurisdikci, nikoliv však odstraňovat vady správního řízení. Soud tedy z důvodu výše uvedené vady řízení zrušil všechna žalobou napadená rozhodnutí žalovaného.

K výše uvedené vadě řízení, která je důvodem pro zrušení rozhodnutí žalovaného, přihlédl soud i bez námítky žalobců z úřední povinnosti, neboť tato vada brání přezkoumání napadených rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, čj. 7 Azs 79/2009 – 84). Žalobci se totiž svojí argumentací obsaženou v žalobě a navrženými důkazy domáhají přehodnocení závěru žalovaného o současné úrovni bulharského azylového systému. Jde přitom o otázku, kterou se žalovaný, jak soud výše uvedl, vůbec nezabýval. Za této situace se tedy soud nemůže řádně vypořádat s žalobní argumentací žalobců, neboť mu v tom brání zásadní nedostatky skutkových zjištění žalovaného. Soud by byl v dané věci prvním orgánem veřejné moci, který by se zabýval otázkou, v jakém stavu se v současnosti nachází azylový systém Bulharské republiky. Úloha správních soudů ovšem spočívá v přezkumu správních rozhodnutí, nikoliv v nahrazování činnosti správních orgánů (k tomu viz výše citované usnesení NSS čj. 9 Azs 29/2015 – 19, zejména bod 22).

V rozsudku ze dne 11. 5. 2016, čj. 1 Azs 41/2016 – 57, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že při uplatňování nařízení Dublin III je třeba individuálně hodnotit, zda přesun žadatelů do Bulharské republiky bude v souladu se závazky na ochranu lidských práv, zejména s ohledem na specifické potřeby či zranitelnost žadatelů. Je potřeba vycházet ze situace těch žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří se nacházejí v obdobné právní a skutkové situaci. Teprve na základě shromážděných podkladů a po vyhodnocení úrovně a fungování azylového systému v Bulharské republice je možné identifikovat, zda žalobci nepatří ke skupině žadatelů o mezinárodní ochranu, u nichž obzvláště hrozí v souvislosti s azylovým řízením či podmínkami přijetí nelidské či ponižující zacházení (např. vzhledem k fázi azylového řízení o jejich žádostech, přítomnosti nezletilé osoby ve skupině žadatelů, rozsahu nezbytné zdravotní péče či dietních omezení). Z rozhodnutí žalovaného nevyplývá, že by posuzoval případ žalobců individuálně, což důvodně namítají žalobci v žalobě. Ostatně obsah správního spisu, tj. zásadní nedostatky při zjišťování skutkového stavu (viz výše), vylučují, že by žalovaný mohl řádně posoudit případ žalobců s ohledem na jejich individuální znaky.

Žalobce ad b) v pohovoru před Policií ČR uvedl, že má v Německu dva syny, kteří tam trvale bydlí. Žalobci ad g) a h) uvedli, že žalobkyně ad g), která je dcerou žalobce ad b), má v Německu bratra, který tam žije od roku 2007. Žalobkyně ad c) pak uvedla, že v Německu mají příbuzné. Žalovaný v napadených rozhodnutích nikterak nehodnotil relevanci tvrzení výše uvedených žalobců, že ve Spolkové republice Německo legálně žijí jejich blízcí příbuzní. Z nařízení Dublin III přitom vyplývá, že skutečnost, že příbuzný žadatele o mezinárodní ochranu pobývá na území jiného členského státu Evropské unie (ať již z titulu udělení mezinárodní ochrany, podání žádosti o mezinárodní ochranu nebo na základě jiného pobytového oprávnění), může být relevantní pro aplikaci jiného kritéria určení členského státu odpovědného za posouzení žádosti žalobců než je členský stát, kde byla podána první žádost o mezinárodní ochranu (viz čl. 9, 10 a 16). Žalovaný v napadených rozhodnutích tyto informace nikterak nevyhodnotil ve vztahu k aplikaci jiných ustanovení nařízení Dublin III než subsidiárního pravidla dle čl. 3 odst. 2 pododstavce prvního tohoto nařízení. Soud nepředjímá, zda v daných věcech je skutečně důvod pro aplikaci některého z privilegovaných kritérií. Žalovaný však byl povinen v případě, že dospěl k závěru, že tomu tak není, svůj závěr ve vztahu k tvrzení žalobců odůvodnit, tj. uvést, proč pobyt synů, resp. bratrů žalobců neopodstatňuje aplikaci jiného kritéria než subsidiárního pravidla dle čl. 3 odst.

2 pododstavce prvního nařízení. Žalobcům je tedy třeba dát za pravdu, že rozhodnutí žalovaného jsou v tomto ohledu nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů, což je další z důvodů pro jejich zrušení [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Soud doplňuje, že je mu známo, že před Soudním dvorem EU jsou vedena dvě související řízení (C-63/15 *Ghezelbash* a C-155/15 *Karim*), v nichž se tento soud zabývá otázkou, zda může žadatel o mezinárodní ochranu v rámci přezkumného prostředku zaručeného nařízením Dublin III napadnout, zda byla v jeho věci řádně aplikována kritéria upravená tímto nařízením pro určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Zdejší soud ve shodě s generální advokátkou Soudního dvora EU, jejíž stanovisko je dostupné na www.curia.eu pod spisovou značkou C-63/15, je toho názoru, že žadatel o mezinárodní ochranu má právo domáhat se soudního přezkumu aplikace jednotlivých kritérií pro určení státu odpovědného za posouzení žádosti. Tomu nasvědčuje ostatně i odstavec 19 preambule nařízení Dublin III, podle něhož účinný opravný prostředek proti rozhodnutí o přemístění do příslušného členského státu by měl zahrnovat přezkumu toho, jak je uplatňováno toto nařízení (shodně viz rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 3. 7. 2014, čj. 45 Az 26/2014 – 26, publ. pod č. 3149/2015 Sb. NSS). Proto dospěl k výše uvedenému závěru, že rozhodnutí žalovaného jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů, neboť se nevypořádávají se skutečnostmi uvedenými žalobci při výsledku z toho pohledu, zda je lze podřadit pod některé z jiných kritérií pro určení státu příslušného k posouzení žádosti na místo subsidiárního pravidla upraveného v čl. 3 odst. 2 pododstavce prvního nařízení Dublin III.

Soud doplňuje, že z obecnosti tvrzení žalobců je zřejmé, že žalovaný nedisponuje všemi potřebnými informacemi o synech, resp. bratrech žalobců, kteří pobývají ve Spolkové republice Německo. To může být dáno tím, že osobní pohovor s žalobci nebyl proveden v řízení o určení příslušného členského státu, nýbrž Policií ČR v řízení dle zákona o pobytu cizinců. V takovém případě bylo povinností žalovaného provést osobní pohovor s žalobci a vést je k upřesnění informací o jejich příbuzných pobývajících ve Spolkové republice Německo a následně tyto informace ověřit, popř. i bez ověření jejich pravdivosti v rozhodnutí uvést, proč se jedná o *prima facie* nerozhodné skutečnosti.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

Vzhledem k výše uvedenému zrušil soud všechna žalobou napadená rozhodnutí žalovaného podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., a to bez jednání. Rozhodl současně o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž je žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). O návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě soud za této situace již nerozhodoval.

O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci byli v řízení zcela úspěšní, a mají tak právo na náhradu všech účelně vynaložených nákladů řízení. Žalobcům vznikly v tomto řízení náklady na zastoupení advokátem. Výše odměny advokáta za zastupování se stanoví v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif). Zástupce žalobců provedl v souvislosti s tímto řízením dva úkony právní služby ve smyslu § 11 advokátního tarifu, a to převzetí zastoupení a sepsí žaloby. Odměna za jeden úkon právní služby činí 19.840 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 a § 12 odst. 4 advokátního tarifu], neboť jde o společné úkony učiněné při

zastupování 8 osob, výše odměny tak je celkem 39.680 Kč. Vedle odměny přísluší zástupci žalobců rovněž náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý z úkonů právní služby (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem tedy 600 Kč. Jelikož je zástupce žalobců plátcem DPH, je součástí nákladů účastníků i náhrada daně z přidané hodnoty, kterou je jejich zástupce povinen odvést z odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.), tj. 21 % z částky 40.280 Kč, tedy 8.459 Kč (po zaokrouhlení dle § 37 odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty). Na každého z žalobců připadá jedna osmina nákladů na zastoupení advokátem, tj. 6.092 Kč. Náklady každého z žalobců tak celkem činí 6.092 Kč. Náhrada nákladů řízení je splatná ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 160 odst. 1 věta za středníkem o. s. ř., užitý na základě § 64 s. ř. s.), a to k rukám zástupce žalobců (§ 149 odst. 1 o. s. ř.).

P o u ě n í :

Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat kasační stížnost ve **lhůtě dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 25. května 2016

Mgr. Tomáš Kocourek, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Bc. Pavlína Švejdvová